

[Avaleht](#) > ... > [Raha/Rahalistes Nõuded](#) > [Maksejõuetus/pankrot](#) > Austria

Maksejõuetus/pankrot

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Kelle vastu võib algatada maksejõuetusmenetluse?

Austria maksejõuetusõigus ei piirdu ettevõtjatega. Maksejõuetusvõime on tegelikult määratletud osana eraõiguse alla kuuluvast õigusvõimest: iga isik, kes võib olla õiguste ja kohustuste kandja, saab olla ka maksejõuetu. Teisalt ei ole see seotud teovõimega. See tähendab, et pankrotivõlgnik võib olla iga füüsiline isik (isegi laps), samuti (era- või avalik-õiguslikud) juriidilised isikud, registreeritud partnerühingud vastavalt äriseadustikule (*Unternehmensgesetzbuch*) (täisühingud (*offene Gesellschaften*), usaldusühingud (*Kommanditgesellschaften*)) ja pärandvara. Teisalt puudub maksejõuetusvõime vaikivatel seltsingutel (*stille Gesellschaften*) ja tsiviilõiguslikel ühingutel (*Gesellschaften bürgerlichen Rechts*).

Pärast juriidilise isiku või registreeritud partnerühingu lõpetamist on maksejõuetusmenetlust lubatud algatada seni, kuni vara ei ole jaotatud (maksejõuetusseaduse (*Insolvenzordnung*) § 68).

Pankrotimenetluse (*Konkursverfahren*) – kuid mitte saneerimismenetluse (*Sanierungsverfahren*) – võib algatada krediidiasutuste, väärtpaberiettevõtete, investeerimisteenusid osutavate ettevõtete ja kindlustusandjate vara suhtes (pangandusseaduse (*Bankwesengesetz*, BWG) § 82 lg 1, väärtpaberite järelevalve seaduse (*Wertpapieraufsichtsgesetz* 2018, WAG 2018) § 79, kindlustusjärelevalveseaduse (*Versicherungsaufsichtsgesetz* 2016, VAG 2016) § 309 lg 3).

2 Millised on maksejõuetusmenetluse algatamise tingimused?

Pärast 2010. aasta maksejõuetusseaduse muutmise seaduse (*Insolvenzrechtsänderungsgesetz* 2010) jõustumist on Austria õiguses nüüd ette nähtud ainult ühte liiki standardne maksejõuetusmenetlus. Samal ajal aga kasutatakse olenevalt menetluse tegelikust käigust erinevaid nimetusi.

Maksejõuetusmenetlust nimetatakse pankrotimenetluseks (*Konkursverfahren*), kui menetluse algatamisel ei ole saneerimiskava veel esitatud. Põhimõtteliselt on pankrotimenetluse raames võimalik nii likvideerimine kui ka saneerimine.

Maksejõuetusmenetlust nimetatakse saneerimismenetluseks (*Sanierungsverfahren*), kui menetluse algatamisel on saneerimiskava juba esitatud. Menetlus keskendub võlgniku saneerimisele. Menetlust saab kasutada ettevõtlusega tegelevate füüsiliste isikute, juriidiliste isikute, partnerühingute ja pärandvara puhul (maksejõuetusseaduse § 166).

Saneerimismenetlus on võimalik nii vara käsutusõiguse (*Eigenverwaltung*) säilimisega kui ka ilma selleta. Võlgnik säilitab vara käsutusõiguse (saneerimishalduri (*Sanierungsverwalter*) järelevalve all), kui ta pakub saneerimiskavas pankrotivõlausaldajatele vähemalt 30% suurust jaotist ja muud dokumendid on samuti olemas. Näiteks on vajalik rahastamiskava, mille kohaselt on rahastamine tagatud 90 päevaks.

Veel üks maksejõuetusmenetluse variant on võlanõudemenetlus (*Schuldenregulierungsverfahren*), milles saavad osaleda füüsilised isikud, kes ei tegele ettevõtlusega.

Maksejõuetusmenetluse algatamise taotluse peab esitama kas võlgnik või võlausaldaja. Saneerimismenetluse puhul peab taotluse esitama igal juhul võlgnik ja olemas peab olema saneerimiskava.

Maksejõuetusmenetluse algatamise üheks põhimõtteliseks eeltingimuseks on võlgniku maksejõuetus (maksejõuetusseaduse § 66). Ähvardava maksejõuetuse korral (maksejõuetusseaduse § 167 lg 2) võib algatada maksejõuetusmenetluse ka saneerimismenetluse vormis. Maksejõuetusmenetlus algatatakse registreeritud partnerühingute suhtes, kus ükski piiramatu vastutusega partner ei ole füüsiline isik, juriidiliste isikute vara ja pärandvara suhtes ka ülemäärase võlgnevuse korral (maksejõuetusseaduse § 67).

Veel üks maksejõuetusmenetluse algatamise tingimus on kulude katmiseks vajaliku vara olemasolu. Katta peab saama vähemalt maksejõuetusmenetluse esialgsed kulud (erand: võlanõudemenetlus teatavatel juhtudel).

Maksejõuetusmenetluse algatamise kohta avaldatakse ametlik teadaanne internetis (www.edikte.gv.at). Menetluse algatamisega kaasnevad õiguslikud tagajärjed alates ametliku teadaande avaldamisele järgneva päeva algusest. Maksejõuetusmenetluse algatamine registreeritakse ka avalikes registrites (kinnistusraamat (*Grundbuch*), äriregister (*Firmenbuch*) jne).

Kui maksejõuetusmenetlust ei ole võimalik algatada kohe, peab maksejõuetust menetlev kohus (*Insolvenzgericht*) andma korralduse ajutiste meetmete võtmiseks, et tagada vara olemasolu ning eelkõige hoida ära kehtetud õigustoimingud ja tagada ettevõtte tegevuse jätkumine tingimusel, et menetluse algatamise taotlus ei ole selgelt põhjendamatu (maksejõuetusseaduse § 73). Kohus võib keelata võlgnikul teatud õigustoimingute tegemise (nt vara müük või koormamine) või seada selliste toimingute tegemise tingimuseks kohtu heakskiidu. Võimalik on ka ajutise halduri määramine.

3 Millist vara käsitatakse pankrotivarana? Kuidas koheldakse vara, mille võlgnik on omandanud või mis on talle üle antud pärast maksejõuetusmenetluse algatamist?

Maksejõuetusmenetluse algatamise tagajärjel jääb võlgnik ilma õigusest käsutada vabalt kogu vara, mille suhtes rakendatakse täitemeeteid ja mis talle sel ajal kuulub või mille ta omandab maksejõuetusmenetluse ajal (maksejõuetusseaduse § 2 lg 2). See lisatakse pankrotivarale (*Insolvenzmasse*).

Pankrotivara koosneb kogu võlgniku vallas- ja kinnisvarast, nt kinnisomand, kaasomand, nõuded, rendiõigused ja pärand. Pankrotivara hulka ei kuulu võlgniku nõuded mitterahalisele elatisele, isiklik töö ja see osa palgast, mida ei saa arestida (elatusmiinimum). Samuti ei kuulu pankrotivara hulka arestimisele mittekuuluv vallasvara (nt isiklikud tarbeesemed) ja rangelt isiklikud õigused (nt tööstusomandiõigused).

Kui võlgnik elab pankrotivara hulka kuulavas majas (või tema omandis olevas korteris), ei tõsteta teda ja tema perekonda peamistest eluruumidest esialgu välja (maksejõuetusseaduse § 5 lg 3). See ei takista siiski maja (või tema omandis oleva korteri) realiseerimist maksejõuetusmenetluse käigus. Maksejõuetust menetlev kohus jätab võlgnikule vabalt käsutamiseks ka rendiõigused (või muud kasutusõigused) eluruumidele, mis on võlgniku ja tema perekonna jaoks hädavajalikud (maksejõuetusseaduse § 5 lg 4). Selliste õiguste võlgnikule vabalt käsutada jätmisel arvatakse need pankrotivarast maha.

Lisaks võib võlausaldajate komitee (*Gläubigerausschuss*) maksejõuetust menetleva kohtu nõusolekul otsustada arvata pankrotivarast maha nõuded, mille piisav täitmine on ebatõenäoline, või vähese väärtusega esemed (maksejõuetusseaduse § 119 lg 5). Sellise nõuete mahaarvamisega välditakse kulu, mis tekib iga pankrotivara hulka kuuluva eseme realiseerimisel, mis ei tooks pankrotivarale mingit tulu.

4 Milline on võlgniku ja milline pankrotihalduri pädevus?

Pankrotimenetlus

- Võlgnikul
 - on õigus taotleda pankrotti ja esitada pankrotimenetluse algatamise vastu kaebus;
 - kaob pankrotimenetluse algatamisel pankrotivara hulka kuuluva vara käsutamise õigus;
 - on õigus osaleda võlausaldajate üldkoosolekutel (*Gläubigerversammlung*) ja võlausaldajate

- komitee kohtumistel;
- on õigus esitada taotlus saneerimiskava koostamiseks.
- Pankrotihaldur
 - vastutab maksejõuetusmenetluse praktilise korraldamise eest;
 - vaatab üle võlgniku rahalise seisu;
 - jätkab ettevõtte tegevust, kui see ei ole menetluse algatamisel veel lõpetatud ja kui jätkamisest ei teki võlausaldajatele kahju;
 - kontrollib esitatud nõudeid;
 - kontrollib, kas saneerimiskava on võlausaldajate huvides ja kas selle täitmine on tõenäoline;
 - teeb kindlaks ja võõrandab vara;
 - haldab ja esindab pankrotivara;
 - teostab pankrotivara suhtes vaidlustamisõigust;
 - jaotab pankrotivarast saadava tulu.

Kui pankrotimenetlus puudutab füüsilisi isikuid, kes ei tegele ettevõtlusega (võlanõudemenetlus), määratakse pankrotihaldur ainult erandjuhtudel. Kui maksejõuetust menetlev kohus pankrotihaldurit ei määra, peab ta pankrotiseaduse kohaselt pankrotihaldurile määratavate ülesannetega ise tegelema.

Saneerimismenetlus, kus võlgnikul puudub vara käsutamise õigus

- Võlgnik
 - taotleb saneerimismenetluse algatamist ja saneerimiskava koostamist;
 - kaotab maksejõuetusmenetluse algatamisel pankrotivara hulka kuuluva vara käsutamise õiguse;
 - saab õiguse osaleda võlausaldajate üldkoosolekutel ja võlausaldajate komitee kohtumistel.
- Pankrotihaldur
 - vastutab maksejõuetusmenetluse praktilise korraldamise eest;
 - vaatab üle võlgniku rahalise seisu;
 - jätkab ettevõtte tegevust, kui see ei ole menetluse algatamisel veel lõpetatud ja kui jätkamisest ei teki võlausaldajatele kahju;
 - kontrollib esitatud nõudeid;
 - kontrollib, kas saneerimiskava on võlausaldajate huvides ja kas selle täitmine on tõenäoline;
 - haldab ja esindab pankrotivara;
 - teostab pankrotivara suhtes vaidlustamisõigust.

Saneerimismenetlus, kus võlgnikul säilib vara käsutamise õigus

- Võlgnik
 - taotleb sellise saneerimismenetluse algatamist, kus võlgnikul säilib vara käsutamise õigus, ja saneerimiskava koostamist ning esitab koos taotlusega ka vara käsutamise õiguse säilitamiseks nõutavad dokumendid;
 - säilitab (piiratud) käsutusõiguse ja jätkab põhimõtteliselt ise oma vara haldamist;
 - on saneerimishalduri ja maksejõuetust menetleva kohtu järelevalve all.
- Saneerimishaldur
 - teostab järelevalvet võlgniku ja tema ettevõtte juhtimise üle;
 - lubab või keelab õigustoimingud, mida ei tehta ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus;
 - esindab võlgnikku kõikides küsimustes, milles võlgnikul puudub käsutusõigus;
 - teeb kindlaks võlgniku rahalise seisu;
 - kontrollib, kas saneerimiskava on täidetav ja kas on põhjusi vara käsutusõiguse lõpetamiseks;
 - kontrollib esitatud nõudeid;
 - teostab pankrotivara suhtes vaidlustamisõigust.

Maksejõuetust menetlev kohus on kohustatud teostama järelevalvet pankrotihalduri (*Insolvenzverwalter*) tegevuse üle. Ta võib anda pankrotihaldurile kirjalikke või suulisi korraldusi, nõuda aruandeid ja selgitusi, kontrollida raamatupidamist ja muid dokumente ning teha vajalikke järelepärimisi. Samuti võib kohus anda pankrotihaldurile korralduse küsida teatavates küsimustes võlausaldajate komiteelt juhtnööre. Pankrotihaldur peab teavitama kohut teatavatest tehingutest enne nende sõlmimist (maksejõuetusseaduse § 116); muudeks tehinguteks on vajalik võlausaldajate komitee ja maksejõuetust menetleva kohtu heakskiit (maksejõuetusseaduse § 117).

Pankrotihalduri määramine ja tasustamine:

Pankrotihalduri määrab maksejõuetust menetlev kohus omal algatusel maksejõuetusmenetluse algatamisel. Pankrotihaldur peab olema lugupeetud, usaldusväärne, ärivaldkonnas kogenud ja tundma pankrotisüsteemi (maksejõuetusseaduse § 80 lg 2). Ettevõtteid puudutavas maksejõuetusmenetluses on vajalikud piisavad teadmised äriõiguse või ärijuhtimise valdkonnas (maksejõuetusseaduse § 80 lg 3). Pankrotihaldusest huvitatud isikud võivad registreeruda pankrotihaldurite nimekirja. See asub internetis aadressil www.justiz.gv.at ja maksejõuetust menetlevad kohtud kasutavad seda sobiva pankrotihalduri valimise lihtsustamiseks.

Pankrotihaldur ei või olla võlgniku lähisugulane (maksejõuetusseaduse § 32) ega konkurent ja ta peab olema nii võlgnikust kui ka võlausaldajatest sõltumatu (maksejõuetusseaduse § 80b lg 1).

Pankrotihalduriks võib määrata ka juriidilisi isikuid. Juriidiline isik peab teatama kohtule füüsilise isiku nime, kes esindab teda pankrotimenetluse elluviimisel (maksejõuetusseaduse § 80 lg 5).

Pankrotihalduril on õigus oma rahaliste kulude hüvitamisele ja oma töö eest saadavale tasule, millele lisandub käibemaks (maksejõuetusseaduse § 82 esimene lause). Halduri tasu suurus on ette nähtud seadusega (maksejõuetusseaduse § 82) ja see sõltub kogutulust, mida pankrotihaldur on vara realiseerimisest saanud. See hõlmab siiski ainult tulu, mille saamise eest pankrotihaldur vastutab. Pankrotihalduri miinimumtasu on 3000 eurot. Saneerimis- või maksekava vastuvõtmise (maksejõuetusseaduse § 82a) ja pankrotivara osa realiseerimise eest (maksejõuetusseaduse § 82d) on ette nähtud lisatasu. Eraldi tasu makstakse ka ettevõtte tegevuse jätkamise eest (maksejõuetusseaduse § 82 lg 3).

5 Millistel tingimustel võib teha tasaarvestuse?

Maksejõuetusmenetluse jooksul säilib põhimõtteliselt võimalus teha tasaarveldus võlgniku nõudega.

Selle eeltingimuseks on siiski see, et nõuded on menetluse algatamisel tasaarvelduseks sobivad. Tasaarveldus ei ole lubatud, kui pankrotivõlausaldajast on saanud pankrotivara võlgnik alles pärast maksejõuetusmenetluse algatamist või kui nõue võlgniku vastu on omandatud alles pärast maksejõuetusmenetluse algatamist (maksejõuetusseaduse § 20 lg 1 esimene lause). Samuti on tasaarveldus välistatud, kui kolmas isik omandas vastunõude võlgniku vastu viimase kuue kuu jooksul enne maksejõuetusmenetluse algatamist ja ta teadis omandamise ajal maksejõuetusest või pidi sellest teadma (maksejõuetusseaduse § 20 lg-d 1 ja 2). Sellistel juhtudel kahjustab kolmandat isikut isegi kerge hooletus.

Maksejõuetusmenetluses on võimalik tasaarveldus tingimusliku nõudega olenemata sellest, kas tingimuslik nõue on pankrotivõlausaldaja või võlgniku nõue. Kui pankrotivõlausaldajal on tingimuslik nõue, võib maksejõuetust menetlev kohus muuta tasaarvelduse sõltuvaks tagatisest (maksejõuetusseaduse § 19 lg 2). Tasaarveldust ei välista maksejõuetusmenetluses ka asjaolu, et pankrotivõlausaldaja nõue on mitterahaline (maksejõuetusseaduse § 19 lg 2). See ei tekita raskusi, sest sellised õigused teisendatakse maksejõuetusmenetluse algatamisel rahalisteks nõueteks (maksejõuetusseaduse § 14 lg 1).

Kui pankrotivõlausaldajatel on tasaarvelduseks sobivad nõuded, ei pea nad neid maksejõuetusmenetluses esitama, kui need on kaetud vastunõudega (maksejõuetusseaduse § 19 lg 1). Austria kõrgeim üldkohus (*Oberster Gerichtshof*, OGH) on siiski otsustanud, et kui pankrotivõlausaldaja ei kasuta seadusjärgset tasaarvelduse võimalust maksejõuetusmenetluse käigus vastavalt maksejõuetusseaduse § 19 lg-le 1, on tal pärast saneerimiskava lõplikku kinnitamist ja maksejõuetusmenetluse lõpetamist üldjuhul võimalik tasaarveldada oma nõue ainult saneerimiskava jaotisemäära alusel (RIS-Justiz RS0051601 [T4]).

6 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus võlgniku kehtivatele lepingutele?

Kahepoolsed lepingud

Kui võlgnik ja teine pool ei ole maksejõuetusmenetluse algatamise ajal kahepoolset lepingut täitnud või on seda teinud osaliselt, võib pankrotihaldur kas täita lepingu (täies ulatuses) võlgniku arvel ja nõuda selle täitmist teiselt poolelt või lepingu tühistada (maksejõuetusseaduse § 21 lg 1). Vara käsutamise õigusega võlgnikku puudutavas saneerimismenetluses nõutakse võlgnikult avalduse esitamist vastavalt maksejõuetusseaduse §-le 21. Kui ta

soovib lepingu tühistada, on vajalik saneerimishalduri nõusolek (maksejõuetusseaduse § 171 lg 1). Kui teine pool on kohustatud lepingu eelnevalt täitma, võib ta keelduda seda tegemast kuni tagatise seadmiseni, välja arvatud juhul, kui ta oli lepingu sõlmimise ajal võlgniku halvast finantsseisundist teadlik (maksejõuetusseaduse § 21 lg 3).

Rent

Rentnikuga seotud maksejõuetusmenetluse korral on pankrotihalduril õigus rent lõpetada kooskõlas seadusjärgse või kokkulepitud lühema etteteatamistähtajaga (maksejõuetusseaduse § 23).

Töölepingud

Kui võlgnik on tööandja ja töösuhe on juba sõlmitud, siis võib selle põhimõtteliselt lõpetada kas töötaja ise töölt ennetähtaegse lahkumise teel või pankrotihaldur – järgides seadusjärgset etteteatamistähtaega, kollektiivselt kokku lepitud etteteatamistähtaega või lubatud viisil kokku lepitud lühemat etteteatamistähtaega ja võttes arvesse lõpetamisega seotud seadusjärgseid piiranguid – ühe kuu jooksul pärast seda, kui on avaldatud otsus, millega antakse korraldus, nõusolek või kinnitus ettevõtte või selle osa sulgemise kohta. Vara käsutamise õigusega võlgnikku puudutava maksejõuetusmenetluse suhtes kohaldatakse erinorme.

Lepingu lõpetamise keeld

Kui lepingu lõpetamine võib seada ohtu võlgniku ettevõtte tegevuse jätkamise, võib teine pool lõpetada võlgnikuga sõlmitud lepingu kuueks kuuks alates maksejõuetusmenetluse algatamisest ainult piisavalt mõjuval põhjusel. Mõjuvaks põhjuseks ei peeta seda, kui võlgniku majanduslik olukord halveneb ja kui ta jätab rahuldamata nõuded, mille tähtaeg saabus enne maksejõuetusmenetluse algatamist (maksejõuetusseaduse § 25a lg 1). Need piirangud ei kehti, kui lepingu lõpetamine on vajalik lepingupoole raskete isiklike või majanduslike tagajärgede ärahoidmiseks, kui tal on õigus laenude väljamaksmisele, ja töölepingute puhul (maksejõuetusseaduse § 25a lg 2).

Kehtetud lepingud

Vastavalt maksejõuetusseaduse § 25b lg-le 2 ei ole lubatud lepingusäte, millega tühistatakse või lõpetatakse leping maksejõuetusmenetluse algatamise korral. See kehtib põhimõtteliselt kõikide lepingute puhul (vähesed erandid on seotud lepingutega, millele kohaldatakse pangandusseadust või börsiseadust (*Börsegesetz*)).

7 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus üksikute võlausaldajate algatatud menetlustele (välja arvatud pooleliolevatele kohtuasjadele)?

Kui maksejõuetusmenetlus on algatatud, ei ole pankrotivõlausaldajatel ei isiklikult ega väljaspool maksejõuetust enam võimalik oma nõudeid kohtumenetluse kaudu võlgniku vastu esitada (menetluskeeld, maksejõuetusseaduse § 6 lg 1). Samuti ei saa väljastada kohtumäärusi pankrotinõuete kasuks. Üksnes vara käsutamise õigusega võlgnikku puudutavates saneerimismenetlustes jääb võlgnikule õigus osaleda kohtuvaidlustes ja muudes vara käsutamisega seotud menetlustes (maksejõuetusseaduse § 173). Kui võlgnik esitab hagi või see esitatakse tema vastu, siis vastupidi maksejõuetusseaduse § 6 lg-le 1 tuleb see pärast maksejõuetusmenetluse algatamist tagasi lükata.

Pärast maksejõuetusmenetluse algatamist ei tohi pankrotinõude tasumise täitmisele pööramise eesmärgil omandada pandiõigust ega nõude rahuldamise õigust (täitmiskeeld, maksejõuetusseaduse § 10 lg 1). Juba enne maksejõuetusmenetluse algatamist saavutatud lahutamise- ja eraldamisõiguse suhtes üldine täitmiskeeld ei kehti; seetõttu võib maksejõuetusmenetluse käigus taotleda ka täitmisele pööramist.

Menetlus- ja täitmiskeeldu tuleb täita kohtu enda algatusel ning need laienevad kõikidele pankrotivõlausaldajatele.

8 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus selliste kohtuasjade jätkamisele, mis on maksejõuetusmenetluse algatamise ajal pooleli?

Pankrotivaraga seotud pooleliolevad kohtuasjad peatatakse maksejõuetusmenetluse algatamisel *ex lege* (maksejõuetusseaduse § 7 lg 1). Menetlus peatatakse kohtu enda algatusel.

Pankrotinõuetega seotud menetlust ei tohi mingil juhul jätkata enne nõuete kinnitamise koosolekut (maksejõuetusseaduse § 7 lg 3). Kui nõuete kinnitamise koosolekul vaidlustab pankrotihaldur või üks samade õigustega võlausaldajatest need nõuded, võib peatatud menetlust jätkata nõuete kinnitamise menetlusena (maksejõuetusseaduse § 113).

Kui menetlus on seotud nõuetega, mida maksejõuetusmenetluses ei esitata, võib seda viivitusega jätkata.

Enne maksejõuetusmenetluse algatamist algatatakse täitemenetlusi (*Exekutionsverfahren*) põhimõtteliselt ei peatata. Siiski aeguvad *ex lege* pandiõigused ja nõuete rahuldamise õigused, mis on omandatud makse sissenõudmiseks 60 päeva jooksul enne maksejõuetusmenetluse algatamist, välja arvatud juhul, kui need on kehtestatud avalikust õigusest tulenevate nõuete rahuldamiseks (maksejõuetusseaduse § 12 lg 1). Aegumise korral tuleb realiseerimiseks ette nähtud täitemenetlus maksejõuetust menetleva kohtu või pankrotihalduri nõudel peatada (maksejõuetusseaduse § 12 lg 2).

9 Kuidas osalevad maksejõuetusmenetluses võlausaldajad?

Võlausaldajate üldkoosolek

Võlausaldajate üldkoosolek on pankrotivõlausaldajate üldorgan ja selle eesmärk on võimaldada pankrotivõlausaldajatel osaleda menetluses. Võlausaldajate üldkoosoleku kutsub kokku ja seda juhatab maksejõuetust menetlev kohus (maksejõuetusseaduse § 91 lg 1). Võlausaldajate esimene üldkoosolek kutsutakse kokku maksejõuetusmenetluse algatamisel ja see on ette nähtud seadusega. Edasised koosolekud kutsuvad kokku maksejõuetust menetlev kohus oma äranägemise järgi. Võlausaldajate üldkoosolek kutsutakse kokku eelkõige siis, kui seda taotleb pankrotihaldur, võlausaldajate komitee või vähemalt kaks võlausaldajat, kelle nõuded moodustavad ligikaudu neljandiku pankrotinõuetest; kokkukutsumisel tuleb ära märkida päevakorrapunktid.

Võlausaldajate üldkoosolekul on teatud petitsiooniõigus (nt võlausaldajate komitee määramisel või pankrotihalduri ametist vabastamisel). Samuti on üldkoosoleku vastutusallas hääletamine saneerimiskava vastuvõtmise üle.

Võlausaldajate üldkoosoleku otsused ja taotlused eeldavad üldjuhul absoluutset häälteenamust, mis arvutatakse nõuete hulga alusel (maksejõuetusseaduse § 92 lg 1).

Võlausaldajate komitee

Võlausaldajate komiteed ei ole vaja maksejõuetusmenetluses määrata iga kord, vaid ainult juhul, kui see tundub mõistlik ettevõtte liigi või tegevuse erilise mahu tõttu. Võlausaldajate komitee tuleb alati määrata siis, kui on käimas ettevõtte või selle osa müük või rentimine (maksejõuetusseaduse § 117 lg 1 punkt 1). Selle eesmärk on pankrotihalduri üle järelevalve teostamine ja tema abistamine (maksejõuetusseaduse § 89 lg 1). Oluliste kokkulepete puhul peab haldur pidama nõu võlausaldajate komiteega (maksejõuetusseaduse § 114 lg 1). Teatud oluliste tehingute (nt ettevõtte müük) kehtivuse eeltingimus on võlausaldajate komitee nõusolek.

Võlausaldajate komitee koosneb kolmest kuni seitsmest liikmest. Need määrab kohus omal algatusel või taotluse alusel. Liikmeteks ei pea määrama üksnes võlausaldajaid, vaid need võivad olla ka muud füüsilised või juriidilised isikud.

Võlausaldajate kaitse ühendused

Praktikas kaitsevad pankrotivõlausaldajate huve sageli võlausaldajate kaitse ühendused (*Gläubigerschutzverbände*). Nad esitavad nõudeid, osalevad koosolekutel ja teostavad saneerimiskava puhul nende pankrotivõlausaldajate hääleõigust, keda nad esindavad. Võlausaldajate kaitse ühendused jälgivad ka pankrotihalduri tehtavaid väljamakseid.

10 Kuidas võib pankrotihaldur kasutada või käsutada pankrotivara?

Pankrotihaldurilt oodatakse põhimõtteliselt, et ta võõrandaks pankrotivara hulka kuuluvad esemed väljaspool kohut, eelkõige avatud turul müümise kaudu. Vastavalt täitemenetluse seadusele (*Exekutionsordnung*) korraldatakse kohtulik oksjon ainult erandjuhtudel, kui seda otsustab maksejõuetust menetlev kohus vastusena

pankrotihalduri taotlusele.

Maksejõuetust menetleva kohtu nõusolekul võib võlausaldajate komitee otsustada, et nõuded, mille piisav täitmisele pööramine on ebatõenäoline, ja vähese väärtusega esemed tuleks anda võlgnikule vabalt käsutamiseks.

11 Milliseid nõudeid esitatakse võlgniku pankrotivara suhtes ja kuidas käsitletakse nõudeid, mis tekivad pärast maksejõuetusmenetluse algatamist?

Pankrotinõuded

Pankrotinõuded on nende võlausaldajate nõuded, kellel on maksejõuetusmenetluse algatamisel rahalisi nõudeid võlgniku vastu (maksejõuetusseaduse § 51). Pankrotinõuete hulka ei kuulu pankrotinõudelt alates maksejõuetusmenetluse algatamisest arvestatavad viivised, maksejõuetusmenetluses osalemise kulud, trahvid mis tahes liiki kuritegude eest, kingitustega seotud nõuded ja pärandvara puudutava maksejõuetusmenetluse puhul ka annakutest tulenevad nõuded (maksejõuetusseaduse § 58).

Pankrotinõudele kohaldatakse üldjuhul võrdse kohtlemise põhimõtet. Maksejõuetusmenetluses ei eelistata avaliku sektori asutusi ega töötajaid.

Aksionäri nõue maksta tagasi aksionäri laen, mis asendab omakapitali, on siiski allutatud nõue.

Kui võlausaldaja soovib oma nõuete rahuldamist pankrotivara arvel, peab ta esitama pankrotinõude maksejõuetusmenetluses, isegi kui mõni kohtumenetlus on pooleli või kohtuotsus on selle kohta juba langetatud.

Pärast maksejõuetusmenetluse algatamist tekkivad nõuded

Nõuded pankrotivara vastu on seaduses sõnaselgelt loetletud nõuded, mis tekivad alles pärast maksejõuetusmenetluse algatamist (*Masseforderungen*). Nõuded pankrotivara vastu on pankrotivara suhtes esitatavad nõuded, mis tuleb rahuldada pankrotivara arvel eelisjärjekorras, st enne pankrotivõlausaldajaid (maksejõuetusseaduse § 47 lg 1). Kõige olulisemad nõuded pankrotivara vastu on (maksejõuetusseaduse § 46 lg 1):

- maksejõuetusmenetluse kulud;
- väljamaksed, mis on seotud pankrotivara säilitamise, haldamise ja juhtimisega;
- kõik pankrotivaraga seotud riiklikud maksud ulatuses, milles maksukohustusest tulenevad asjaolud realiseeruvad pärast maksejõuetusmenetluse algatamist;
- töötajate nõuded korrapärase tasu saamiseks maksejõuetusmenetluse algatamisele järgnevatel perioodidel eest;
- nõuded pankrotihalduri sõlmitud kahepoolsete lepingute täitmiseks;
- pankrotihalduri õigustoimingutest tekkivad nõuded;
- pankrotivara alusetust suurendamisest tulenevad nõuded;
- töösuhte lõpetamisel tekkivad nõuded, kui töösuhte sõlmiti maksejõuetusmenetluse jooksul.

Nõudeid pankrotivara vastu ei ole vaja maksejõuetusmenetluses esitada. Kui pankrotihaldur keeldub maksmisele kuuluvaid nõudeid pankrotivara vastu rahuldamast, on kõnealusel võlausaldajal õigus esitada oma nõuded kohtu kaudu.

12 Milline on nõuete esitamise, kontrollimise ja tunnustamise kord?

Pankrotinõuded tuleb esitada maksejõuetust menetlevale kohtule kirjalikult. Nõue tuleb esitada riiklikus vääringus (euro); valuuta konverteeritakse maksejõuetusmenetluse algatamise kuupäeva seisuga. Nõude esitamisel tuleb märkida selle summa ja aluseks olevad asjaolud, samuti tõendid, mida on võimalik väidetava nõude tõendamiseks esitada.

Võlausaldaja peab ka teatama, kas nõude suhtes kehtib omandireservatsioon ja milliste varade suhtes see kehtib, samuti peab ta märkima, kas taotletakse tasaarveldamist ning kui see on nii, siis vastunõuete suuruse

maksejõuetusmenetluse algatamise kuupäeval. Võlausaldaja peab teatama ka oma e-posti aadressi ja pangakonto andmed.

Nõude esitamiseks peab ta kasutama spetsiaalset vormi veebisaidil www.justiz.gv.at. Kui võlausaldaja teatab oma nõuetest muul viisil kui kõnealust vormi kasutades, peab tema esitatud teave sisaldama vormil nimetatud andmeid.

Välisriigi võlausaldajate esitatud nõuete suhtes kohaldatakse ELi maksejõuetuse määrust. Standardvorm on esitatud rakendusmääruses; kui võlausaldaja ei kasuta seda vormi, peab esitatud teave sisaldama maksejõuetuse määruses ette nähtud andmeid.

Pankrotinõuded tuleb esitada nõuete esitamise tähtaja jooksul, mis on märgitud maksejõuetuskorralduses. Kui võlausaldaja hilineb oma nõude esitamisega, võib juhtuda, et tal tuleb tasuda nõuete kinnitamise erikoosolekuga seotud kulud. Nõudeid, mis esitatakse hiljem kui 14 päeva enne lõpparuande kinnitamise koosolekut, ei võeta arvesse (maksejõuetusseaduse § 107 lg 1 viimane lause).

Kui pankrotihaldur tunnustab esitatud nõuet ja ükski pankrotivõlausaldaja seda ei vaidlusta, arvatakse nõue vastuvõetuks. See tähendab eelkõige, et pankrotivõlausaldajat võetakse jaotamisel arvesse.

Kui pankrotihaldur või pankrotivõlausaldaja vaidlustab esitatud nõude, on võimalik nõuet kinnitada ainult tsiviilmenetluses. See, kas nõuet maksejõuetusmenetluses tunnustatakse, sõltub selle tsiviilmenetluse tulemusest.

13 Milline on pankrotivara müügist laekunud tulu jaotamise kord? Millised on nõuete rahuldamisjärgud?

Tulu jaotamist reguleeritakse maksejõuetusseaduse §-dega 128–138.

Nõuded pankrotivara vastu rahuldatakse esmajärjekorras, sellele järgnevad pankrotivõlausaldajate nõuded.

Võlausaldajate nõuded pankrotivara vastu rahuldatakse kohe pärast nende nõuete kindlaksmääramist ja tähtaja saabumist, arvestamata menetluse seisu. Kui olemasolevatest vahenditest ei piisa pankrotivara vastu esitatud nõuete täielikuks katmiseks, tuleb need rahuldada alljärgnevas järjekorras (maksejõuetusseaduse § 47):

- pankrotihalduri rahalised ettemaksed;
- muud menetluskulud;
- kolmanda isiku ettemaksed ulatuses, mis oli vajalik menetluskulude katmiseks;
- töötajate nõuded ulatuses, mis ei ole tagatud pankrotihüvitise tagatise seadusega (*Insolvenz-Entgeltsicherungsgesetz*);
- töösuhte lõpetamisest tulenevad töötajate nõuded ulatuses, mis ei ole tagatud pankrotihüvitise tagatise seadusega;
- muud nõuded pankrotivara vastu.

Pärast nende nõuete täielikku rahuldamist jaotatakse järelejäänud summa jaotiste kaupa pankrotivõlausaldajate vahel. Pankrotivõlausaldajate nõuete rahuldamist ei või alustada enne nõuete kinnitamise üldkoosolekut. Pankrotihaldur peab algatama jaotamise põhimõtteliselt pärast nõupidamist võlausaldajate komiteega ja maksejõuetust menetleva kohtu heakskiidetud jaotamiskava alusel.

Tagatisega võlausaldajate nõuded tuleb rahuldada eelisjärjekorras enne pankrotivõlausaldajate ja võlausaldajate nõudeid pankrotivara vastu, kuna nende nõuded on kaetud tagatiseks oleva varaga (nt tagatis). Võõrandamisest saadud tulu ülejääk kantakse ühisesse pankrotivarasse (maksejõuetusseaduse § 48 lg-d 1 ja 2).

14 Millistel tingimustel maksejõuetusmenetlus lõpetatakse ja millised on lõpetamise tagajärjed (eelkõige juhul, kui menetlus lõpetatakse kompromissiga)?

Saneerimiskava

Saneerimiskava (*Sanierungsplan*) on maksejõuetusmenetluses võlgniku ja pankrotivõlausaldajate vahel sõlmitud kokkulepe pankrotinõuete vähendamise ja peatamise kohta ning seda kasutatakse võlgade tasumiseks. See eeldab võlausaldajate enamuse nõusolekut ja maksejõuetust menetleva kohtu kinnitust. Kui võlausaldajate enamus nõustub maksejõuetusmenetluses võlgniku esitatud saneerimiskavaga ja maksejõuetust menetlev kohus kinnitab saneerimiskava, vabaneb võlgnik oma kohustustest ulatuses, mis ületavad saneerimiskavas kindlaksmääratud jaotist.

Üldiselt võib võlgnik koostada saneerimiskava igat liiki maksejõuetusmenetluses, st mitte üksnes saneerimise käigus, vaid ka pankrotimenetluses (pankrotimenetluse esmaeesmärk ei ole varade realiseerimine ja jaotamine; pigem tuleks pankrotimenetluses samuti kõigepealt uurida, kas saneerimiskava on võimalik).

Saneerimiskavas peab võlgnik tegema pankrotivõlausaldajatele pakkumise tasuda vähemalt 20% pankrotinõuetest kahe aasta jooksul. Füüsiliste isikute puhul, kes ei tegele ettevõtlusega, võib makseperiood ulatuda viie aastani. Saneerimiskava ei tohi mõjutada nõuete lahutamise ja eraldamise õigusega võlausaldajaid. Võlausaldajate nõuded pankrotivara vastu tuleb rahuldada täies ulatuses ja pankrotivõlausaldajaid tuleb põhimõtteliselt kohelda võrdselt.

Maksejõuetusmenetlust nimetatakse saneerimismenetluseks, kui menetluse algatamisel on saneerimiskava juba esitatud.

Võlanõudemenetlus

Saneerimiskava ei saa kasutada mitte üksnes ettevõtted ja juriidilised isikud, vaid ka füüsilised isikud, kes ei tegele ettevõtlusega. Kui võlanõudemenetluses saneerimiskava ei koostata, siis võlgniku vara realiseeritakse. Veel üks võlakoorma kergendamise võimalus on maksekava (*Zahlungsplan*) või teise võimalusena võlgade kustutamise menetlus (*Abschöpfungsverfahren*). Maksekava on saneerimiskava erivorm. Põhiline erinevus seisneb konkreetse miinimumjaotise puudumises.

Kui võlausaldajad maksekavaga ei nõustu, peab kohus tegema otsuse võlgniku taotluse kohta kasutada võlgade kustutamise menetlust koos tagasimaksekavaga või võlakohustuste kustutamise kava, mille tulemuseks on ülejäänud võlakohustustest vabastamine. Maksekava suhtes kohaldatakse rangemaid tingimusi kui võlakohustuste kustutamise kava suhtes: tegemist on menetluse alustamise lisatakistustega. Kummalgi juhul ei ole võlausaldajate nõusolek vajalik. Esimesena kustutatakse sissetuleku arestitav osa. Võlgnik peab loovutama asjaomased (palga)nõuded võlausaldajate usaldusisikule maksekava korral kolme aasta jooksul ja võlakohustuste kustutamise kava korral viie aasta jooksul. Pärast nõuete loovutamisest teatamise tähtaja möödumist peab kohus kuulutama veel lõpetamata võlgade võlakohustuste kustutamise menetluse lõpetatuks ja samal ajal teatama, et võlgnik on vabastatud menetluse käigus pankrotivõlausaldajate ees täitmata jäänud kohustustest (võlakohustustest vabastamine, *Restschuldbefreiung*).

Kollektiivne täitemenetlus (*Gesamtvollstreckung*) on võlanõudemenetluse alaliik, mis algatatakse võlausaldaja taotlusel. See tuleb lõpetada niipea, kui võlgnik taotleb saneerimis- või maksekava heakskiitmist või võlakohustuste kustutamise menetluse algatamist.

Maksejõuetusmenetluse lõpetamine

Kui maksejõuetust menetlev kohus kinnitab saneerimiskava (või maksekava), lõpetatakse maksejõuetusmenetlus kinnitamisotsuse lõplikuks muutumisel. Samuti lõpeb maksejõuetusmenetlus automaatselt pärast võlakohustuste kustutamise menetluse lõplikku algatamist.

Kui saneerimis- või maksekava ei koostata, lõpetab maksejõuetusmenetluse maksejõuetust menetleva kohtu tehtav otsus, kui on esitatud tõendid lõpliku jaotamise lõpuleviimise kohta.

Maksejõuetusmenetlus tuleb lõpetada ka siis, kui kõik pankrotivarale esitatavate nõuete võlausaldajad ja pankrotivõlausaldajad sellega nõustuvad või kui maksejõuetusmenetluse käigus selgub, et varast ei piisa maksejõuetusmenetluse kulude katmiseks.

Otsused maksejõuetusmenetluse lõpetamise kohta avaldatakse maksejõuetusmenetluste andmebaasis (*Insolvenzdatei*).

Maksejõuetusmenetluse täieliku lõpetamise tulemusena saab võlgnik jälle tagasi kogu oma vara käsutusõiguse

(välja arvatud võlakohustuste kustutamise menetluse algatamise korral); lisaks saab võlgnik taas piiramatu õiguse hageda ja olla hagetud. Pooleliolevates kohtuvaidlustes toimub seadusjärgne poolte vahetus: pankrotivarast võlgnikuks. Teatud sektorites võib võlgnik hakata uuesti tegelema ettevõtlusega üksnes halduspiirangutega (nt kaubanduseeskirjad (*Gewerbeordnung*)) või kutsealaste piirangutega (nt advokaadiseadus (*Rechtsanwaltsordnung*)). Võlausaldajate tahtlik kahjustamine võib kaasa tuua kriminaalkaristuse.

15 Missugused õigused on võlausaldajatel pärast maksejõuetusmenetluse lõpetamist?

Kui maksejõuetusmenetlus ei lõpe võlgade kustutamisega (mis tuleneb saneerimiskavast, maksekavast või ülejäänud võlgade kustutamisest pärast võlakohustuste kustutamise menetlust), on pankrotivõlausaldajatel õigus esitada lisanõue pärast maksejõuetusmenetluse täielikku lõpetamist, st neil on jälle võimalus esitada maksejõuetusmenetluses rahuldamata jäänud nõue kohtus või täitemenetluses endise pankrotivõlgniku vastu.

Teisalt toovad maksejõuetusmenetluses võlgadest vabastamise võimalused kaasa selle, et jaotist ületav järelejäänud nõue on endiselt üksnes osaline kohustus (*Naturalobligation*), st võlg ilma kohustuseta, mis kuulub küll maksmisele, kuid ei ole kohustuslikus korras sissenõutav.

16 Kes kannab maksejõuetusmenetluse kulud?

Maksejõuetusmenetluse kulud tuleb tasuda pankrotivarast.

Kui varast ei piisa kulude katmiseks, tuleb maksejõuetusmenetlus sellest hoolimata algatada, kui taotluse esitanud võlausaldaja maksab kulude katteks ettenähtud summa ettemaksena (maksejõuetusseaduse § 183a ette nähtud erand). Võlausaldaja tagasimaksenõue tuleb rahuldada eelisjärjekorras enne muid pankrotivara vastu esitatud nõudeid (maksejõuetusseaduse § 46 punkt 1).

17 Millised on võlausaldajaid tervikuna kahjustavate õigustoimingute tühisust, tühistamist või kehtetust käsitlevad normid?

Võlgniku õigustoimingud enne maksejõuetusmenetluse algatamist

Teatavad õigustoimingud, mis on tehtud enne maksejõuetusmenetluse algatamist ja kahjustavad võlausaldajaid, on tühised (maksejõuetusseaduse § 27 jj). Vaidlustada on võimalik nii võlgniku varaga seotud positiivseid õigustoiminguid kui ka tegevusetust. Eduka vaidlustamise eeltingimus on see, et vaidlustatava õigustoimingu mõju on pankrotivõlausaldajaid kahjustanud. See on nii juhul, kui vaidlustatud õigustoiming on kaasa toonud muude võlausaldajate nõuete rahuldamata jätmise näiteks varade vähendamise või kohustuste suurendamise kaudu. Teine eduka vaidlustamise tingimus on see, et vaidlustamise tulemusena paranevad võlausaldajate nõuete rahuldamise väljavaated. Lisaks nendele üldtingimustele peavad õigustoimingu vaidlustamiseks esinema ühe järgmise olukorra tunnused.

- Tühisus võlausaldajate tahtliku kahjustamise tõttu (maksejõuetusseaduse § 28 punktid 1–3).

Kui võlgnik on tegutsenud kavatsusega kahjustada võlausaldajaid ja kolmas isik oli sellest teadlik, hõlmab tühisus maksejõuetusmenetluse algatamisele eelnevat kümneaastast perioodi (maksejõuetusseaduse § 28 punkt 1). Kui kavatsusest kahjustada võlausaldajaid ei olnud teadlik hooletuse tõttu, on vaidlustamine piiratud maksejõuetusmenetluse algatamisele eelneva kahe aastaga.

- Tühisus varade raiskamise tõttu (maksejõuetusseaduse § 28 punkt 4)

Ostu-, vahetus- ja tarnekontaktid, mis on sõlmitud maksejõuetusmenetluse algatamisele eelneval aastal, on tühised ulatuses, milles need põhjustasid varade raiskamist võlausaldajate kahjuks, kui teine pool oli või pidi olema sellest teadlik.

- Tühisus tasuta võõrandamise tõttu (maksejõuetusseaduse § 29)

Tasuta võõrandamine, mille võlgnik on teostanud maksejõuetusmenetluse algatamisele eelneval kahel aastal, on

tühine.

- Tühisus sooduskohtlemise tõttu (maksejõuetusseaduse § 30)

See asjaolu muudab tühiseks teatud õigustoimingud, mille käigus koheldakse üht võlausaldajat teistest soodsamalt. Tühiseks kuulutamise tingimus on toimingute tegemine maksejõuetusmenetluse algatamisele eelneval aastal. Samal ajal kehtib ka lisaklausel, et maksejõuetus või ülemäärane võlgnevus peab olema tekkinud või maksejõuetusmenetluse algatamise taotlus peab olema esitatud või toiming tehtud viimase 60 päeva jooksul enne maksejõuetusmenetluse algatamist. Kui võlausaldajal ei olnud õigust nõuda nõuete rahuldamist või tagatist asjaomase õigussuhte olemuse tõttu või mitte sellisel kujul või sel ajal (*inkongruente Deckung*), siis muud subjektiivsed tühisuse tingimused puuduvad. Kui teisel poolel oli tööpoolest õigus nõuda nõuete rahuldamist või tagatist sellisel kujul või sel ajal (*kongruente Deckung*), võib toiming olla samuti tühine vastavalt maksejõuetusseaduse § 30. Sellisel juhul sõltub tühisus võlgniku kavatsusest kedagi soodsamalt kohelda ja teise poole teadlikkusest või teadmatusesest hooletuse tõttu.

- Tühisus maksejõuetusest teadmise tõttu (maksejõuetusseaduse § 31)

See asjaolu hõlmab teatud õigustoiminguid, mis tehti maksejõuetusmenetluse algatamisele eelneva kuue kuu jooksul ja pärast maksejõuetuse (ülemäärase võlgnevuse) tekkimist, ulatuses, milles teine pool teadis või oleks vähemalt pidanud teadma maksejõuetusest, ülemäärasest võlgnevusest või menetluse algatamise taotlusest. Veel üks eeldus on see, et võlausaldaja saab tagatise või tema nõue rahuldatakse õigustoiminguga kaudu või et õigustoiming on otseselt kahjustav.

Tagasivõitmise õigus on ainult pankrotihalduril. Enne seda peab ta nõu pidama võlausaldajate komiteega (maksejõuetusseaduse § 114 lg 1). Tagasivõitmiseks esitakse hagi (*Klage*), vastulause (*Einrede*, maksejõuetusseaduse § 43 lg 1), vastuväide (*Widerspruch*) täitemenetluses või maksejõuetusmenetluses tagasivõitmise nõue tehingu teisele poolele. Tagasivõitmishagi tuleb esitada ühe aasta jooksul pärast maksejõuetusmenetluse algatamist, vastasel juhul nõue aegub. Seda tähtaega saab pankrotihalduri ja vaidlustusavalduse esitaja kokkuleppel pikendada. Tähtaega võib pikendada ainult üks kord ja ainult kuni kolm kuud (maksejõuetusseaduse § 43 lõige 2).

Võlgniku õigustoimingud pärast maksejõuetusmenetluse algatamist

Kui võlgnikul ei ole vara käsutamise õigust, ei ole tema õigustoimingud, mis mõjutavad pankrotivara, pärast maksejõuetusmenetluse algatamist pankrotivõlausaldajate suhtes põhimõtteliselt enam kehtivad (maksejõuetusseaduse § 3 lg 1). See on kehtetuks tunnistamise küsimus. Võlgnikul on õigus võtta lepingulisi kohustusi isegi pärast maksejõuetusmenetluse algatamist, aga sellistest kohustustest tulenevaid nõudeid ei saa esitada pankrotivõlausaldajate kahjuks enne maksejõuetusmenetluse lõpetamist. Pankrotihaldur võib sellised tehingud siiski edaspidise nõustumise kaudu jõustada.

Viimati uuendatud: 18/06/2025

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õigusosalase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õigusosalase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.